За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Волинські єпархіальні відомості

Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

№ 3 (112) березень 2014 р.

20 лютого, коли в країні тривала жалоба по загиблих під час силових протистоянь, а в Києві продовжувала ллятися кров, на Театральній площі обласного центру (євромайдані) відбулася заупокійна літія. Її відправив митрополит Луцький і Волинський Михаїл, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, інші священнослужителі. За упокоєння всіх, хто тими днями віддав життя за свободу, молилися студенти Волинської православної богословської академії, численні мітингарі (*на світлині Ігоря Сацика*). В архіпастирському слові високопреосвященний, зокрема, сказав: «Сьогодні не війна, але смерть постукала в деякі родини... Згадуючи тих, хто поклав своє життя за майбутнє Батьківщини, просимо Господа, щоб уберіг нас від ще більших жертв... Пам'ятаймо, що тільки силою любові переможемо неправду, силою любові переможемо гріх, а силою молитви випросимо в Бога щастя, благословення для себе, для України. А тим, хто вже в іншому світі, попросимо за їхню велику жертовність, за любов до України Царства Небесного. Хай Господь упокоїть їхні душі. Молимося за них, хоча й імен ще їх не знаємо».

АМВОН

РОЗПОЧИНАЄМО «ЛЮСТРУВАТИ» КОЖЕН СЕБЕ

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла, виголошена 2 березня, у неділю сиропусну, прощену, в кафедральному соборі Святої Трійці на завершення постової Вечірні перед чином прощення

Настає мить, через яку почнеться Великий піст. Ми сьогодні прийшли до храму на це вечірнє Богослужіння, щоби ще раз почути голос Церкви, який закликає нас вступити достойно до проведення Великого посту. Господь, створивши людину, привів її в цей світ, у світ безгрішний. Даруючи їй цей світ, говорив: ростіть і множтеся, наповнюйте землю, радійте, будьте щасливими на цій землі. Цей промисел Божий поселяє людину в найкраще місце, і це місце називається Рай. Його не лише за географічним визначенням ми сприймаєм як якесь окремо взяте місце. То стан душі, в якому людина перебувала, спілкуючись лицем до лиця з Богом. Що може бути прекрасніше, ніж коли ти спілкуєшся з Творцем? Що може бути прекрасніше, ніж коли ти спілкуєшся з Тим, Який дарував тобі життя?

Щось подібне можем уявити, згадуючи, як ми спілкуємося зі своїми батьками, які нам дарували життя. Це трепетність, це радість, це вдячність, це шана. Оці чесноти торкаються нашої душі щодо наших батьків. І багато інших, яких і описати не можна. Бо як можливо сказавши слово «люблю», пояснити його? Люблю своїх батьків. Скільки б слів не добирав, ніколи не добереш... Ось так і людина щодо Бога. З радістю і трепетом, возхваляючи Творця, перебувала у цих райських оселях. Перебувала в стані безгрішності. Перебувала в стані блаженства... Особливо піднесений стан душі ми називаємо щастям.

Але Господь посилає для людини випробування, визначаючи дерево, з якого не можна брати плід. І це дерево називається «дерево пізнання добра і зла». Визначаючи таку сутність людини, її буття в Раю, Господь випробовує її. Втримається чи не втримається від цього? Але даючи вибір, даючи Свою божественну силу стриматися, даючи закон «Не їж, бо помреш». Людина не стримується, порушує цей закон. Порушує, не витримуючи елементарної спокуси. Не спокуси в якихось тілесних болях, не спокуси в тілесних стражданнях, а спокуси в слові.

Чим прельстив диявол людину? Лише одним запитанням: «А чи правду сказав Бог?». Чи правду сказав Бог, що ти, з'ївши цей плід, помреш? А якщо помреш, що це за цікавий стан – смерть? Слово спокусило людину. Слово диявола, який перетворився в змія. І людина спокушається, спокушається через слово. Не маючи глибокої віри, не довіряючи Богові, впадає в гріх. І тому через одну людину гріх ввійшов у світ, а з гріхом смерть. Одна людина лише вчинила цей гріх, а смертними стають всі, смерть торкається кожного. Хвороби, а наслідок – смерть. Смерть фізична і смерть духовна. Бо коли ми говоримо про смерть, не лише розуміємо смерть фізичну: померла людина і немає фізичного тіла. Ми чуємо й інше: «духовно помер», «живий труп»... Що це означає? Людина спочатку вмирає духовно, а тоді настає і смерть фізична. Людина здається перед хворобою і тоді хвороба бере над нею верх. Як вказують філософи: «Перемога і смерть – усередині тебе». Якщо ти всередині повірив, що переміг, ти переможеш і фізично. Але якщо ти повірив усередині і злякався, що помреш чи програєш, ти це вчиниш і наяву. Все всередині в нас є. І ось людина помирає в першу чергу всередині. Скільки ми бачим різних чудесних моментів, коли людина оздоровлюється силою внутрішньої віри. Була хвороба і людина настільки вірила і довіряла, всередині не здавалася, що й наслідки найважчих хвороб не могли її торкнутися. І ці люди є серед нас. Багатьох ми знаєм, і з ними спілкуємось, і вони можуть підтвердити.

Все починається із середини тебе. «Царство Боже всередині вас є», – ось ці слова нагадують нам сьогодні про наш внутрішній світ, про нашу душу. Тому і ці дні Великого посту в першу чергу наголошують нам: «Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне». В чому суть покаяння? У словах? Ні. Суть покаяння – у зміні. Ти поміняйся. Так, як при гріхопадінні людина із живої стала мертвою, так і ти із гріховного стань святим. Зауважте, піснеспів пасхальний, після Великого посту: «Смертю смерть подолав». Знищено те, що довліло над людиною, – смерть. Адже через одну людину гріх ввійшов у світ, а з гріхом смерть.

Закінчення на с. 3

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **1 грн 55 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відо́мостей», радіопередач та інших аудіо,- відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslavia.volyn.ua**

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Українську Помісну Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату
березень 2014 року

ХРОНІКА

У Володимирському міському деканаті

27–31 січня молодіжна школа парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії була учасником щорічного Всеукраїнського зимового православного молодіжного табору «Ліствиця». На духовний відпочинок у серці Карпат селищі Верховина (Івано-Франківщина) юнацтво та настоятеля парафії протоієрея Євгена Рябця благословив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Табір було поділено на чотири курені, кожен зі своєю назвою, курінним та духівником. Щодня звучали ранкові й вечірні молитви, повчальні лекції священиків. Молодь проявляла таланти, знайомилась із традиціями гуцулів, побувала в старовинному дерев'яному храмі Великомученика Димитрія Солунського, музеї-театрі Гната Хоткевича, музеї-садибі, де знімали фільм «Тіні забутих предків».

Завершився відпочинок Божественною Літургією, Сповіддю та Причастям.

6 лютого відбулася зустріч помічника володимирського міського декана протоієрея Ігоря Бігуна, клірика собору Різдва Христового у Володимирі, зі студентами місцевого педагогічного коледжу.

Захід, організований ведучим духовної рубрики в газеті «Володимирський експрес» Олександром Ковальчуком, відбувся в рамках пізнавальної зустрічі «Духовні цінності у житті людини – в житті педагога» за участі пасторів протестантських громад.

Священик дав відповіді на чимало гострих та цікавих для молоді запитань. Студенти і викладачі побажали й надалі в рамках виховних годин продовжувати таке спілкування.

«Не вбивай!»

Чому Бог допускає вбивства? У яких випадках людина порушує заповідь «Не вбивай!»? Коли Церква не засуджує страту і як ставиться до посягання на життя заради Батьківщини? На ці та інші запитання відповідав голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко у черговій передачі «Що каже священик». В ефірі обласного телебачення програма вийшла *7 лютого*.

Життя – найбільший дар Бога, підкреслив о. Віталій. Тому лише Творець вирішує, коли слід припинити земне буття людини. Ніхто не повинен насмілюватися присвоювати собі Божественне право.

А вбивства й інші злочини Господь допускає, щоб не порушити вільну волю людини, створеної на образ і подобу Всевишнього, а також аби зло спрямувати на добро.

За словами душпастиря, заповідь «Не вбивай!» застерігає від багатьох видів посягань на духовне і тілесне життя інших людей і самого себе. Це будь-який злочинний вплив на особу і злочинна бездіяльність: аборти, несправедливе судочинство, бійки, недобрі поради, посібництва, недопомога в біді, шкода здоров'ю, виснаження підлеглих працею, шкідливі звички. І зрештою: «Усякий, хто ненавидить брата свого, є людиновбивця; а ви знаєте, що ніякий людиновбивця не має життя вічного, що в ньому перебувало б» (1 Ін. 3:15).

Щодо смертної кари, яка була передбачена в Старому Заповіті, голова інформаційно-видавничого центру єпархії сказав таке: страта – велике зло. Воно має допускатися лише тоді, коли це єдиний засіб зупинити численні вбивства і злочини. За винесення таких вироків перед Богом дадуть відповідь і судді, і влада, і народ (якщо державний устрій є демократичним).

Відповідаючи на запитання, як Церква розцінює вбивство заради Батьківщини, о. Віталій відзначив важливість наміру людини: що вона робить, чому вона це робить, заради чого вона це робить. Бо коли йде війна і треба захищати своїх ближніх, то таке вбивство можна зрозуміти: «Немає більше від тієї любови, як хто душу свою покладе за друзів своїх» (Ін. 15:13).

«Що каже священик» – це спільний проект єпархіальної телестудії «Собор» (головний редактор Андрій Гнатюк) і Волинської обласної державної телерадіокомпанії (генеральний директор Ольга Куліш). Ведуча цієї щомісячної передачі – Світлана Павлова.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Друга неділя Великого посту. Вшанування святителя Григорія Палами́

Святитель Григорій Палама, архієпископ Солунський, був родом з Малої Азії (теперішня Туреччина). На початку XIV ст., під час одного з турецьких нашесть, родина Григорія переїхала до Константинополя. Невдовзі батько праведника став великим сановником при дворі візантійського імператора Андроника II Палеолога. Після раптової смерті батька Григорій був узятий ним на виховання. Отримавши прекрасну освіту, юнак відмовився від кар'єри державного службовця і в 1316 р. пішов на святу гору Афон. Шлях подвижника Григорій розпочав під керівництвом преподобного Никодима Ватопедського. Рік по тому йому явився у видінні святий апостол Іоан Богослов і обіцяв своє заступництво.

Прагнучи до духовної досконалості, Григорій у 1321 р. оселився в невеликій самітницькій обителі Глосія. Її настоятель навчав юнака зосередженої молитви – «ро́зумного діяння». Ця практика, що вимагала усамітнення та безмовності, отримала назву *ісиха́зм* (у перекладі з грецької – «тиша, мовчання»), а її послідовники почали називатися ісихастами. Майбутній святитель цілковито пройнявся духом ісихазму, прийнявши його як основу життя.

У 1326 р. через загрозу нападу турків Григорій перебрався у Солунь (Фессалоніки), де був рукоположений у сан священика. У 1331 р. праведник знову віддалився на Афон. Через два роки він був призначений ігуменом Есфігменського монастиря. А ще через три – повернувся у скит святого Савви, де зайнявся богословськими трудами.

Близько 1330 р. до Константинополя прибув умілий і дотепний оратор чернець Варлаам. Певний час він викладав у місцевому університеті, а потім поїхав на Афон. Там познайомився з ісихастами й на підставі догмату про непізнаваність природи Божої оголосив розумне діяння… єрессю.

На прохання афонських ченців святитель Григорій письмово виклав свої богословські докази. На Константинопольському Соборі 1341 р. у храмі Святої Софії відбувся диспут святителя Григорія Палами з Варлаамом. Собор ухвалив положення Григорія про те, що Бог, недоступний у Своїй сутності, виявляє Себе в *енергіях*, звернених до світу і доступних сприйняттю, як фаворське світло, проте нечуттєвих і нетворених. Учення Варлаама було засуджене як єресь, а сам він – підданий анафемі.

Однак суперечки між паламітами й варлаамітами на цьому не скінчилися. У 1344 р. святитель навіть був відлучений від Церкви й ув'язнений. Через три роки, зі зміною патріарха, Григорія звільнили та піднесли в сан архієпископа Солунського. В 1351 р. Влахернський Собор урочисто засвідчив православність його віровчення.

Під час однієї з поїздок до Константинополя корабель Григорія захопили турки, архієпископа продали як бранця. Але й тоді святитель невтомно продовжував проповідь християнської віри. Тільки за три роки до смерті праведник зміг повернутися у Солунь.

Григорій Палама був канонізований у 1368 р.

Друга неділя Великого посту – Собор всіх києво-печерських преподобних отців

Києво-Печерська обитель дала православному світу півтори сотні святих подвижників, зберігши нетлінні останки 119 з них у своїх печерах, як у священних схронах.

Київські святі були прославлені в 1643 році митрополитом Петром (Могилою). За його дорученням протосинклер Константинопольського Патріархату Мелетій (Сирігу) написав службу «преподобним отцям києво-печерським і всім святим, у Київській митрополії просіялим».

Російська влада всіляко протидіяла прославленню святих Київського Православ'я. Тільки під тиском священиків і мирян України та Білорусі Святійший Правлячий Синод у 1762 році своїм указом (це рішення було підтверджено указами 1775 і 1784 років) дозволив включати до загальноцерковних місяцесловів імена київських святих і надрукування їм служби в місячних Мінеях.

25 березня – святителя Григорія Двоєслова, Папи Римського

Святитель Григорій народився в Римі близько 540 року. Дідом його був Папа Фелікс, його мати Сильвія і тітки Тарсіла й Еміліана також зараховані Римською Церквою до лику святих. Здобувши гарну світську освіту, він досяг високих державних посад.

Провадячи богоугодне життя, всією душею прагнув до чернецтва. Після смерті батька Григорій витратив увесь свій статок на влаштування шести монастирів. У Римі він заснував обитель в ім'я святого апостола Андрія Первозваного і, промінявши свої палати на тісну келію, прийняв чернечий постриг.

Потім за дорученням Папи Пелагія II святий Григорій довго жив у Візантії. Там він написав «Тлумачення на Книгу Йова». Після смерті Пелагія у 590 р. на римську кафедру був обраний святий Григорій. Вважаючи себе не гідним, протягом семи місяців не зважувався прийняти настільки відповідальне служіння, і лише поступаючись благанням кліру і пастви, прийняв висвяту.

В цей час Італія страждала від нашестя варварів. Св. Григорій проявив себе ревним архіпастирем, видатним державним і суспільним діячем. Мудро керуючи Церквою, святитель Григорій невпинно насаджував Слово Боже. Склав латинською мовою чин Літургії Передосвячених Дарів, яка до нього була відома лише в усному переказі. Затверджений Шостим Вселенським Собором, цей чин був прийнятий усією Православною Церквою.

Він боровся з єрессю донатистів, навернув до істини віри жителів Британії (язичників) і готів (прихильних до аріанської єресі).

Святитель Григорій залишив після себе численні твори. Після появи книги «Бесіди, або Діалоги про життя і чудеса італійських отців» його стали називати Двоєсловом, тобто співрозмовником. Особливою популярністю користується його «Правило пастирське» (або «Про пастирське служіння»). У цьому творі святитель Григорій усебічно описує образ істинного пастиря. До нас також дійшли його листи (848), що містять моральні настанови.

Святитель Григорій очолював Церкву протягом 13 років, піклуючись про всі її потреби. Він вирізнявся незвичайним, убогим способом життя.

Помер угодник 604 року, мощі його спочивають у соборі Святого апостола Петра у Ватикані.

Віталій КЛІМЧУК

Форум однодумців

8 лютого представники єпархії взяли участь у XII Всеукраїнському з'їзді православної молоді на тему «Євроінтеграція – шлях до об'єднання Православних Церков в Україні у Єдину Помісну Українську Православну Церкву. Проблеми та перспективи». Захід відбувся у Київській православній богословській академії.

Нашу делегацію склали декан монастирів і намісник обителі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату ігумен Константин (Марченко) з братією та інспектор з питань місійної діяльності Управління єпархії, настоятель парафії Великомучениці Катерини в Луцьку протоієрей Юрій Близнюк.

Ченці працювали у секції «Перспектива православного монашества крізь призму євроінтеграції», а о. Юрій взяв участь у роботі секції «Координація та перспективи розвитку єпархіальних управлінь у справах молоді».

Було підбито підсумки минулорічної роботи і затверджено план на цей рік. Делегати з Волині подали звіт про діяльність єпархії щодо роботи з молоддю.

У кафедральному соборі

Не звинувачувати інших, а бути переконаним, що все залежить від тебе особисто. До цього закликав митрополит Луцький і Волинський Михаїл у проповіді *9 лютого*, в неділю про митаря і фарисея, на завершення Літургії.

Розмірковуючи над каяттям євангельського митаря, владика зазначив, що людина зазвичай виправдовує свої гріхи, забуваючи, що покаяння – це визнання *своєї* провини, а не перекладання відповідальності на когось іншого. «Завжди, при будь-якому конфлікті, непорозумінні великого масштабу, малого масштабу, – один на одного показуєм пальцем... Не треба шукати причину, що хтось десь там винуватий: батьки, сусіди, держава, будь-хто. Ти винуватий, і від тебе все залежить, персонально! Тому що велике – в малому, мале – у великому».

Високопреосвященний підкріпив цю думку, згадавши елементарний фінансовий приклад: «Гривня має скільки копійок? Сто. Заберіть одну копійку – і як ця сумарна кількість буде називатись? 99 копійок буде називатись, а гривнею не назветься. Ніколи гривнею не назветься. А, здається, одна копійка... А може зіпсувати всю гривню. Ось так і в світовому масштабі: здається, від тебе нічого не залежить. Залежить!»

Тому, за словами архієрея, слід щиро каятися в гріхах, аби змінюватись. Адже така переміна позитивно впливає на ближніх і навколишній світ. Із храму треба виходити виправданим: «Ти попрацював і став святим, освяченим, очищеним, зміненим і цю зміну поніс у весь світ... Немає сенсу ні в пожертвах, ні в ходінні до церкви, якщо ми не працюємо над собою і не міняємось».

У духовній консисторії

13 лютого віце-канцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний взяв участь у засіданні правління обласної організації Товариства Червоного Хреста України. Він передав вітання і благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла із побажанням щедрих плодів на ниві благодійності.

Ішлося про стан та заходи зміцнення фінансової бази. В обговоренні взяли участь голова обласної організації Валентина Пришко, представники влади, голови районних осередків, директори навчальних закладів.

27 лютого відділ організації благодійності та соціального служіння єпархії висловив подяку жертводавцям, які робили доброчинні внески в порятунок онкохворих дітей протягом 2012–2013 років. Адресно підтримано тринадцятьох осіб на суму 88 965 грн.

Що таке адресна допомога? Завідувач відділу Валерія Лесюк: «Це допомога, яка потрібна конкретній дитині або її сім'ї в критичній ситуації, коли батьки вже вичерпали усі свої фінансові можливості, – на дороговартісну операцію, на перебування дитини в реанімаційному відділенні, на оплату боргу за медичні послуги або препарати, на обсте-

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на с. 2

ження тощо. Допомога дітям з онкологічними захворюваннями – один із пріоритетних напрямків нашої діяльності», – зазначила матінка Валерія.

«Ви відгукуєтесь на наші прохання через соцмережі, офіційний сайт єпархії, газету "Волинські єпархіальні відомості", передачі радіостудії "Благо", добродійні заходи, передаєте із уст в уста знайомим та родичам. Деяких дітей, яким ми з вами допомагали, вже немає на цьому світі, але світла пам'ять про них залишиться в наших серцях назавжди. А деяким – насправді завдяки вашим пожертвам! – вдалося врятувати життя. І те, що вчора хворі діти сьогодні йдуть у садочок, а старші – вступають до вишу, і є тим стимулом, щоб допомагати й надалі. В цьому нам завжди посприяє Господь».

У Луцькому міському деканаті

16 лютого клірик Братської парафії Воздвиження хреста Господнього священик Ярослав Черенюк на прохання активістів євромайдану та з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла відправив заупокійну літію перед меморіальною дошкою в пам'ять про вояків УПА В'ячеслава Новосада й Антона Мельничука. Її на честь закатованих московськими окупантами на Ринковій площі 7 січня 1945 р. встановлено на стіні базового медичного коледжу (вул. Лесі Українки, 2).

«Господи, врозуми й допоможи!»

18 лютого офіційний сайт єпархії *Pravoslavia.volyn.ua* опублікував заяву владики Михаїла.

«У зв'язку із загостренням суспільно-політичної ситуації в країні, відновленням кривавих сутичок у Києві благословляю священнослужителів і мирян єпархії на посилену молитву за Україну та суворий піст.

Закликаю волинян, які беруть участь у мирних акціях протесту, не піддаватися на провокації. Закликаю волинян, котрі є у владі або в силових структурах, не застосовувати насилля щодо людей, які відстоюють свободу і незалежність України.

Пам'ятаймо слова Господа нашого Ісуса Христа: "...Всі, хто візьме меч, від меча і загинуть" (Мф. 26:52). Пам'ятаймо, що гріх людиновбивства – один із найтяжчих гріхів.

Нехай Усевишній упокоїть душі загиблих, допоможе пораненим. Хай Спаситель благословить і направить нашу країну на шлях миру, взаємного прощення і братолюбства».

Цього ж дня пізно ввечері на сцені євромайдану Луцька високопреосвященний очолив молебень за Україну. Із ним молились декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, декан обласного центру протоієрей Михайло Онищук, ректор Волинської православної богословської академії (ВПБА) священик Володимир Вакін, інші місцеві священнослужителі, студенти ВПБА, активісти євромайдану.

Богослужіння завершилося многоліттям та молитвою «Боже Великий, Єдиний». Після цього високопреосвященний виголосив слово:

«Слава Ісусу Христу! Я звертаюся сьогодні до вас і звертаюся до Бога: "Господи, врозуми й допоможи усім нам в цей нелегкий час робити правильні кроки, робити виважені кроки – кроки чоловіколюбства! Нехай зникне ненависть, хай торжествує любов, любов до ближнього, любов до України".

Ми хвилюємось за своє майбутнє, ми переживаємо за те, що відбувається в Києві, тому що ми любимо свою землю, тому що ми любимо свій край.

Милосердний Господь, Який через Своє чоловіколюбство прийшов у цей світ, любов'ю переміг зло, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував. Лише любов переможе все. Не ненависть, а любов! Про це треба пам'ятати, які б гарячі голови в нас не були. Лише добром і любов'ю ми переможемо. Пам'ятайте євангельські істини – це не я сказав.

Тому сьогодні оголошую строгий піст для всіх. Оголошую цілодобову молитву, щоб Бог управив нашими вчинками, щоб Бог управив нашим майбутнім – щасливим майбутнім усіх. Щоб усі залишилися живі, щоб не було скалічених, щоб ми один одного чули, почули нарешті один одного.

Амвон

РОЗПОЧИНАЄМО «ЛЮСТРУВАТИ» КОЖЕН СЕБЕ

Закінчення. Початок на с. 1

Ось так і через одну людину, Боголюдину, долається смерть. І закликається нас змінитися. Стати іншими. Перемогти себе. Стати особливими. Уподібнитися Богові. Ось до такої зміни закликає Христова Церква, Сам Спаситель. Його слова, перші слова проповіді були якими словами? – «Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне». Іван Предтеча, який раніше почав проповідувати, також говорив слова: «Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне». Зміниться! Ось цієї зміни сьогодні чекає від нас Бог – зміни в самому собі. Стати іншими. Скинути із себе рабство гріха. А що означає – скинути рабство гріха? Означає перемогти себе. Робив і кажеш: «Не можу справитися». – Переможи! І ти можеш це перемогти. Але надіючись не на себе, а на божественну благодать, яка дає тобі силу.

Людина завжди повинна давати згоду, подібно, як чернець при постригу. Його запитують: «Чи будеш виконувати ті заповіді?». Він каже: «Так». Але не уповає на свої сили і додає: «з допомогою Божою». Ось так і ми можем здолати будь-який гріх, який пробує над нами панувати. Але рішуче треба сказати в самому собі: «Так, я зможу це здолати з допомогою Божою!». Бо якщо буде тільки одна згода, а не буде дії, не буде заклику до помочі Божої, – не переможеш. Якщо будеш надіятися тільки на Бога, сам не беручи участі, також нічого не вийде. Інколи ми бачим людей залежних – наркозалежних та інших. Що потрібно для того, щоб

він уздоровився? Його згода і бажання змінитися. Його згода! І допомога. Так, з допомогою Божою. Тобто з нашою допомогою і з допомогою великого і всесильного Бога. Тоді ти зможеш. Але потрібна *твоя* згода. Господь знає, що є в тебе проблеми, але коли нема на те твоєї згоди, насильно Він не ізцілить тебе. Потрібно внутрішнє бажання сказати: «Так». Внутрішнє бажання змінитися. Згадайте благорозумного розбійника: все життя жив не по заповідях, і, здавалося, загине, і не буде йому майбутнього. Але попав у Рай. А чому попав у Рай? Тому, що внутрішньо змінився, сказавши: «Пом'яни мене, Господи, у Царстві Твоєму». Оце і є його згода. Він зрозумів, що жив неправильно, неправедно. Говорить до іншого розбійника: «Чого ти лаєш? Ми з тобою тут належно висимо. Ми заслужили цього. А Цей чого тут Праведник висить? Не місце Йому тут». Ось сама зміна, зміна оцінки себе: який ти вчинив гріх і чи хочеш ти його позбутися? Чи хочеш змінитися? Чи хочеш стати кращим, іншим? І змінившись, перший потрапляє в Рай.

Тому хай не лякають вас ваші гріхи. Не буває гріха, який може перевищити Боже чоловіколюбство. Чоловіколюбство Боже більше. Прощення і любов більші, ніж наш гріх. І тому розкаятися, змінитись можна завжди, у будь-який момент. У будь-який момент! Залежить це від тебе, наскільки хочеш змінитися. Чи ти підходиш до цього формально і кажеш: «Так, треба посповідатись», чи ти приходиш і, як митар, б'єш себе в груди: «Боже, прости мені мої гріхи!». Нічого більше не пам'ятаючи – ні ближніх, через яких ти згрішив, які тебе спокушали чи сказати, чи щось вдіяти... Ти тільки знаєш, що *ти* зробив. Тому, що тобі болить твоє. Особисте. Болить те, яке турбує тебе. Ідем же найчастіше до Сповіді з одним гріхом, який дуже турбує, а згадуємо багато інших, які менш турбують, але турбують. А тому й молитва така: «Боже, будь милостивий до мене, грішного. Прости *всі* гріхи, які я вчинив перед Тобою».

Сьогоднішній вечір хай буде добрим початком. Добрим початком Великого посту. Щоби початок Великого посту був натхненням для нас. І хай це почнеться із завтрашнього дня. Хто не зміг змінити свої плани, хай почне із післязавтрашнього, через тиждень... Як вдається, але перемогти себе. Перемогти, змінитися – і початок буде гідний, у будь-який час. Згадайте притчу, як хазяїн приймав робітників. Одних прийняв о шостій годині, других о дев'ятій, третіх об одинадцятій годині на роботу. Господар прийняв і заплатив усім однаково. Тому, що домовлявся з ними про таку ціну. Тому якщо навіть, у духовному значенні цього слова, об одинадцятій почнете поститися – і це не буде пізно. Якщо почавши поститися, грішите і впадете – піднімайтеся і рухайтеся далі. Не бійтеся починати декілька разів. Тому, що справжній спортсмен до фінішу доходить не тоді, коли падає і каже: «Все, закінчив», а падаючи, добігає до червоної стрічки і пересікає її. І совість його чиста: добіг. Першим, другим, останнім добіг, але добіг.

Ось так сьогодні і в апостольському читанні. Апостол говорить: не завидуйте і не осуджуйте тих, хто їсть чи хто не їсть. Дивіться на себе. І не будьте як ті лицеміри, які, помазавши своє лице, показують свій піст на поверхню. Не трубіть усюди: «Я пощуся», хай ваш подвиг буде невидимий для сторонніх. Не осуджуйте тих, які по-інакшому себе ведуть. І якщо молитесь, не моліться напоказ. А хай ваша молитва буде тайною. І Бог, бачачи тайне, воздасть вам явно. Не в гордості своїй несіть піст, хвалячись: «Ось вже тиждень витримав... Ось два тижні вже витримав. Не їв. Не пив». Хай для вас кожен день буде як останній, і кожен день хай буде як перший. Постіться для спасіння своєї душі, не для похвали собі, а для спасіння своєї душі. Дивіться на себе, особисто на себе. І лягайте спати так, щоб совість не докоряла: провів день погано, провів день не так, як міг би провести, належно. І хай кожен день буде для вас днем сповіді. Не Сповіді один раз на піст, а щоденної ввечері: самі проходьте свій шлях земний, ще раз, тільки тепер у розумі. Щоби проаналізувати, що ти зробив неправильно і чому ти це зробив неправильно. Тому, що чим більше будете поститись, тим більше диявол буде спокушати. Але спокушати буде в першу чергу через слово. Пам'ятаєте, як він Адама і Єву спокушав? Не їжею, не якимись фізичними приємностями, а словом. «Чи правду сказав Бог?» Тому і тут будуть подібні спокуси, будуть сумніви, будуть думки бороти. Через думки і до тіла буде чіплятися. Навчитеся боротися з тілом – знов перейде на думки, на слова: де тільки кого можна зачепити, ось там буде чіпляти.

Тому я бажаю вам божественної сили здолати все, що буде посилатися вам у цей особливий, постовий час. Але вступити в нього потрібно з очищенням душі. Згадаєм молитву «Отче наш», яку ми найчастіше говорим: «...Прости нам провини наші, як і ми прощаєм винуватцям нашим». А в іншому місці святого Євангелія Господь говорить: якщо ти приніс дар до храму і відчуваєш, що не зо всіма примирився, залиши свій дар, не занось його в храм. Піди примирись, а потім принеси дар до вівтаря, і тоді Господь прийме. Тому в першу чергу, щоб Господь прийняв наше покаяння, нашу працю, належить нам кожному простити всім, хто нам завинив і кому ми завинили від попередньої нашої Сповіді чи від попереднього посту. Простити всім, які б вони гріхи не вчинили, які би вчинки не зробили, які слова не сказали болючі. Треба простити, якщо хочемо, щоб і нам Господь простив. А простити – означає не згадувати, не випоминати через якийсь час. Простити – означає в душі своїй з любов'ю поставитися і ніколи не нагадувати про це. Щоб цей гріх відійшов у небуття, щоб добрі й гарні стосунки панували серед нас усіх.

Тому і я, усвідомлюючи свою неміч людську (можливо, когось із вас образив – чи словом, чи ділом, чи думкою), прошу у вас усіх прощення. Простіть мені. Простіть мені. Простіть мені. Закликаю всіх вас подати руку прощення і цілунок прощення. Щоби Господь милосердний простив усім нам і благословив у побожності провести цей Великий піст. Щоби чистими вустами і чистим серцем виголосити воскреслому Спасителю: «Христос воістину воскрес!».

Хай милосердний Господь сьогодні чує нашу молитву, з якою ми будемо звертатися до Нього, хай благословить усіх нас, благословить щасливим майбутнім нас, наших дітей, онуків, нашу державу.

Хай Боже благословення буде з усіма вами. Я закликаю всіх до миру і спокою – і громадян міста, і силовиків, і всіх тих, хто наділений владою. Почуймо один одного й обійдімося без радикальних дій.

Є народне прислів'я: "Ранок мудріший, ніж вечір". На ранок ми скажемо, що будемо робити, але ніч хай буде спокійною.

Виявляйте тих, хто провокує до агресивних дій, не дозволяйте гніву своєму перемогти ваше серце! Не дозволяйте! Легко запалити сірник, легко запалити вогнище, але дуже важко його гасити. Легко зробити прикрість ближньому своєму, образити, але важко примиритися. Ми з легкістю при зустрічі кажем один одному погані слова, але скільки часу проходить, поки ти скажеш: „Вибач". Чи не так? Так.

Тому тільки терпінням, любов'ю це переможемо. Я вірю! Я вірю в те, що перемога буде за Україною, перемога буде за нами. Тому що ми стоїмо на боці правди, і найважливе – боротися за правду, й чути її, і жити згідно з нею.

Тому я закликаю на всіх вас Боже благословення, закликаю до миру, до порядку, а найголовніше – до щирої молитви, щоб Господь дав розуму, мудрості й сили перемогти сили зла. Хай торжествує добро і хай торжествує любов між усіма українцями.

Слава Ісусу Христу! Слава Україні!»

20 лютого Священний Синод нашої Церкви прийняв рішення не поминати владу під час богослужінь. У документі, зокрема, зазначено: «У зв'язку з тим, що владою не були почуті заклики Церкви не застосовувати зброю проти народу, а натомість був відкритий вогнепальний вогонь, зокрема зі снайперської та автоматичної зброї, рішенням Синоду нашої Церкви благословляється підносити молитви за такою формулою "за Богом бережену Україну нашу і український народ"». Того дня митрополит Михаїл на виконання ухвали Синоду видав спеціальний указ. Але вже за два дні, з уваги на докорінну зміну політичної ситуації в країні, Синод скасував своє рішення, тож молимося надалі традиційно – «за владу і військо».

21 лютого в Луцьку, на Київській площі, відслужили заупокійну літію по волинянах, які загинули на євромайдані в столиці. Відправу очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. З ним молилися декан обласного центру протоієрей Михайло Онищук, інше місцеве духовенство, голова облради Валентин Вітер, представники інших конфесій та громадськості.

У слові до учасників богослужіння владика виклав своє бачення причин кровопролиття, трагедії України. Він нагадав, що акції протесту розпочалися тоді, коли люди зрозуміли, що влада несподівано зневажила європейський вибір. Проте, на думку високопреосвященного, кров убитих недаремна, як кров праведників. «Боротьба продовжується, зло може бути знищене лише тоді, коли воно знищене у серці людини», – підкреслив митрополит.

Такі ж поминальні служби відбулися в інших деканатах єпархії.

23 лютого офіційний сайт єпархії *Pravoslavia.volyn.ua* опублікував звернення митрополита Луцького і Волинського Михаїла щодо нормалізації життя громади:

«Дорогі браття й сестри! Одразу після так званої Прощеної неділі настає святий Великий піст. За тиждень до його початку я звертаюся до вас із закликом і благословінням розпочати нормалізацію життя нашої волинської громади після переломного моменту гострої суспільно-політичної кризи.

Мені дуже хотілося б, аби ми сьогодні бачили одне в одному лише українця і побратима. Не шукали між собою внутрішніх ворогів, зняли маски, припинили "полювання на відьом". Того, хто завинив, має бути притягнуто до відповідальності, але цим належить займатися органам, котрі наділені такою владою.

Продовження на с. 4

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Частина Вселенської спільноти Вселенського Патріархату

Продовження. Початок на с. 2, 3

Зараз потрібно негайно взятися до відновлення повноцінного життя краю. Кожен інститут влади повинен займатися своїми справами. Тож прошу насамперед працівників державних інституцій, службовців органів місцевого самоврядування, керівників різних рівнів виходити на свої робочі місця, приступити до праці. Якщо людину не звільнено – вона має трудитися на благо громади.

Треба розблокувати адміністрації, порозбирати барикади. Адже, слава Богові, в нас уже нема внутрішніх ворогів, усі силові структури перейшли на бік народу. Захищатися нема від кого.

Тому я і благословляю, і закликаю органи державної влади, силові структури взятися до роботи, забезпечити нормальну, повноцінну життєдіяльність області. Прошу комунальні служби прибирати наслідки протистоянь, оголосити дні, коли мешканці можуть у цьому допомогти й заодно поприбирати біля своїх домівок.

У Великий піст ми повинні ввійти чистими. Очищаючи міста, селища й села, приступімо й до очищення своїх душ. У Прощену неділю всі ж повинні примиритися одне з одним, простити все, що було заподіяно. Інакше які ми тоді християни?

Нехай Бог благословить усіх нас і нехай допомагає в мирі й любові працювати для процвітання нашої Волині».

24 лютого наш митрополит, духовенство кафедрального собору Святої Трійці та деканату обласного центру здали кров в обласній станції переливання крові (просп. Волі, 47) для постраждалих мітингувальників у Києві. Раніше представники євромайдану неодноразово закликали всіх небайдужих громадян здавати кров для важкопоранених, тому й Церква не стала осторонь.

У коментарі щодо цього владика зазначив, що це не якась спланована акція, а звичайна християнська допомога для ближніх, і закликає інших священнослужителів, мирян до подібних проявів милосердя.

В академії

20 лютого вікарій єпархії та викладач Волинської православної богословської академії єпископ Володимир-Волинський Матфей на запрошення керівництва Львівської православної богословської академії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла взяв участь у розширеному засіданні кафедри богослів'я цього навчального закладу. Про це повідомляє офіційний сайт *Vpba.org*.

У засіданні, зокрема, взяли участь викладачі порівняльного богослів'я, сектознавства, історії західних віровизнань різних духовних шкіл нашої Церкви. Їх метою була уніфікація програм цих дисциплін та пристосування до навчального процесу інших вишів Київського Патріархату.

Після обговорень учасники прийняли рішення: вивчаючи методику викладання вказаних предметів у вищезазначених вузах, враховуючи регіональні особливості та проблеми духовних навчальних закладів, розробити єдину програму із вказаних предметів та представити на розгляд Синодального управління у справах духовної освіти.

Управа Інституту дослідів Волині у Вінніпезі (Канада) ухвалила передати частину документів цієї науково-дослідної й видавничої установи до Державного архіву Волинської області. Це зроблено на прохання дійсного члена Інституту і його представника в Україні Володимира Рожка, кандидата церковно-історичних наук, викладача Волинської православної богословської академії. Саме через його руки масив документів надходить до обласного держархіву. Для дослідників, зокрема, становитиме інтерес листування митрополитів Іларіона (Огієнка), Мстислава (Скрипника), Никанора (Абрамовича), Анатолія (Дублянського), інших ієрархів Православної Церкви в діаспорі.

Під опікою Церкви

22 лютого митрополит Михаїл став головою громадської ради при Управлінні Служби безпеки України (УСБУ) у Волинській області під час першого її засідання.

Як повідомляє сайт *volynnews.com*, громадську раду при УСБУ у Волинській області створено цього ж дня, до неї увійшли екскерівники СБУ, представники громадськості та політичних партій.

За підсумками засідання прийнято резолюцію, в якій, зокрема, йдеться: громадська рада схвалює організацію громадського контролю як запоруки законності діяльності УСБУ в перехідний період, вважає за можливе виконувати роль містка між спецслужбою і громадою, закликає до неперервності функціонування всіх органів влади, в тому числі УСБУ у Волинській області, на основі безумовного виконання Конституції і законів України. Також громадська рада констатує потребу люстрації, очищення органів влади від чиновників, які допускали протиправні дії, висловлюється за залучення можливостей органів СБУ до такої перевірки.

Хай з миром спочиває

22 лютого в кафедральному соборі Святої Трійці відправлено чин похорону Сергія Байдовського, який загинув у Києві на євромайдані. Богослужіння очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Із владикою правили декан собору протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство. Провести в останню дорогу нашого земляка прийшли голова облради Валентин Вітер, луцький міський голова Микола Романюк, інші представники влади, громадськості, дуже багато небайдужих. Усіх охочих віддати шану Сергію не вмістив ні храм, ні соборна площа.

У своєму слові високопреосвященний, зокрема, сказав: «Перед нами лежить герой України, який у мирний день, у мирний час віддав життя своє на нашу щасливу долю... Я вірю, що Господь з нами. Я вірю, що Він ніколи нас не залишить. Я вірю, що Він допоможе нам здолати ці трудні хвилини заради тієї жертви, яку приніс Сергій. Здолати все. І тільки любов'ю перемогти».

Сергій Байдовський народився 21 серпня 1990 року в Нововолинську. Навчався у Нововолинській школі № 12. Працював на магістральних нафтопроводах «Дружба». Неодружений. 20 лютого був застрелений у Києві під час силового протистояння активістів із «Беркутом».

Дай сили не мстити!

Чин похорону Василя Мойсея, вбитого на євромайдані в Києві, відправили *23 лютого* в луцькому Троїцькому соборі.

Богослужіння очолив митрополит Михаїл, з ним служило духовенство собору. До відправи долучився священик Римсько-Католицької Церкви.

За спокій душі новоспочилого молилося вельми багато людей. Серед них – голова облради Валентин Вітер, луцький міський голова Микола Романюк, інші представники влади, громадськості. Молільники заповнили храм, соборну площу, а також Театральний майдан.

У проповіді владика сказав про неоцінену жертву, яку склав Василь Мойсей своїй землі, українському народові заради його майбутнього. Було підкреслено недопустимість помсти: «Достатньо пролитої крові!». Слід по-християнськи простити і віддати покарання в Божі руки. Хай Господь «дарує нам силу вибачити і не мстити. У всіх, стоячи біля могил, зціплюються руки і стискаються зуби. Але хай оця згуртованість перейде на працю заради України, заради щасливого життя, а не заради помсти. Господь Сам кожному воздасть по ділах його».

Василь Мойсей, який народився 23 березня 1992 року, був студентом Луцького інституту розвитку людини університету «Україна». Неодружений. Рідний брат настоятеля парафії Великомучениці Варвари в с. Небіжка Ківерецького деканату. 20 лютого застрелений снайпером у Києві під час жорстокого протистояння активістів із силовиками.

Корисне спілкування

Завершилися традиційні звітні збори священнослужителів єпархії. Протягом *3–24 лютого* духовенство з усіх деканатів збиралося у Волинській православній богословській академії (ВПБА).

У цьогорічній програмі було не лише звітування. Викладачі ВПБА читали лекції на актуальну проблематику, а також проводили

Продовження на с. 6

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

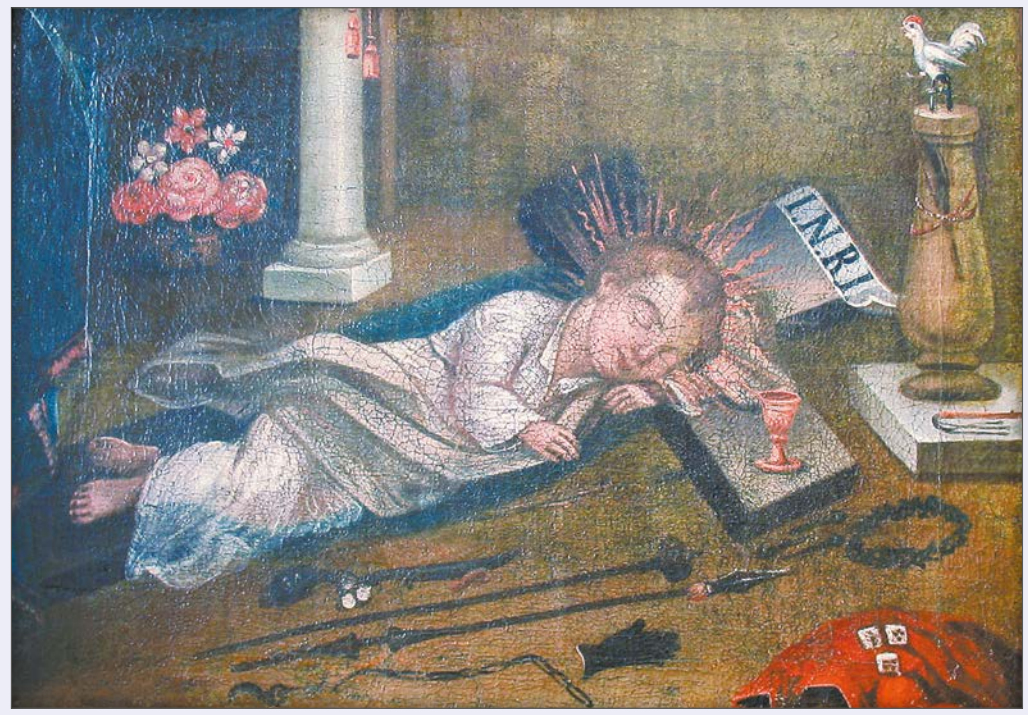

***Ікона «Недремне Око»*. XVIII ст. Походить із церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Мизово Старовижівського району. Полотно, олія. Зберігається у Музеї волинської ікони**

Назва образа пов'язана зі словами книги Старого Заповіту: «Я сплю, а серце моє пильнує» (Пісн. 5:2).

Весь простір ікони умовно поділяється надвоє важкою синьою завісою-пеленою, яка розділяє два світи – небесний і земний, божественний і людський. Із-за неї можна ніби поспостерігати за тим надзвичайним, що відбувається, але ніким не було бачене. Центральне місце займає постать Спасителя-Еммануїла, одягненого у білу сорочку Праведника, Який лежить на хресті. Якщо на давніх образах Ісус зображувався сплячим з розплющеними очима, то на волинській іконі Він спить, ніжно підклавши ліву руку під личко, і споглядає уві сні Свої майбутні страждання. Зверху на хресті прибито білу табличку з латинським написом INRI – вказівка на статтю обвинувачення: «Ісус Христос Цар Іудейський». Перед хрестом покладено предмети, які зримо унаочнюють страсті Христові, – спис із губкою, копіє, цвяхи, тростина, терновий вінець, до колони-стовпа мотузкою прив'язаний батіг. На багряниці лежать гральні кості як нагадування про розіграш вояками одягу Христа. Чорна рукавичка – символ побиття Ісуса, а півень на колоні – символ зради учнем Петром. За пеленою на високій білій колоні з підніжжям зображено букет білих та червоних квітів – символ райського вічного життя. Троянди і ще якісь білі п'ятипелюсткові квіти, вочевидь, символізують Діву Марію, Яка хоч безпосередньо не присутня у композиції, але незримо оплакує Свого єдинородного Сина і благословляє Його. Образи Богородиці й ангелів, які були характерними для східної традиції, вже зникають у період утвердження західноєвропейських зразків.

Ікона безпосередньо передає слова Святого Письма про суд, катування, мученицьку смерть через розп'яття на хресті Ісуса Христа. На іконі також подаються предмети церковного начиння (поти́р і копіє́), які традиційно використовуються під час здійснення таїнства Євхаристії, у пам'ять заповіді Господньої, даної Ним на Тайній вечері. Потир (чаша) як символ Причастя, піднятий над поземом ікони, споріднюється кольором із променями Божественної слави навколо голови Спасителя. В образі художньо описується надприродний стан Ісуса Христа після смерті, коли Він тілом спочиває у гробі й одночасно здравствує душею як Бог, перемагаючи смерть. Спаситель є водночас втіленням Агнця, принесеного у жертву, і Царем-Месією – «недремлючим» і «несплячим», вічним охоронцем Церкви.

Отже, сюжет «Недремне Око», який був започаткований ще у пізньовізантійські часи, розвиваючись в Україні у нову історичну епоху, набуває західноєвропейських рис, прагнучи символічними засобами донести основи християнського віровчення до людей, ставлячи на чільне місце ідею жертовності Сина Божого заради порятунку роду людського.

Світлана ВАСИЛЕВСЬКА, провідний науковий співробітник Музею волинської ікони

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

Чому обділили кішку?

Гортаючи сторінки Біблії, і в Старому, і в Новому Завіті можна зустріти згадки про тварин, починаючи від світських, таких як телець, вівця, коза, і закінчуючи екзотичними, як бегемот та левіафан. Але чомусь не знаходжу згадок у Писанні про так розповсюдженого на сьогодні кота… Невже їх не тримали біля себе на той час місцеві жителі?

Відповідає священик Андрій ХРОМЯК, викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

Слово «кішка» зустрічається в Біблії тільки одного разу – в неканонічному Посланні Єремії. Автор говорить про нікчемність ідолів: «На тіло їх і на голови їх налітають кажани і ластівки та інші птахи, лазять також по них і кішки» (Посл. Єр. 1:21).

Незважаючи на те, що в Палестині живе чимало кицьок, у Біблії, як не дивно, вони майже не згадуються. Хтось фантазує, ніби це тому, що кішки, за уявленням древніх ізраїльтян, мали відношення до демонічного світу... Ні, просто коти в ті часи майже завжди жили поза домом. Вони лазили по смітниках, полювали на дрібних гризунів у полях, жили при коморах. Кішки вважалися нечистими істотами.

Відсутність згадок про цих тварин в інших книгах (насамперед канонічних) можна пояснити тим, що Священне Писання не є енциклопедією життя і побуту древніх людей Палестини, а являє собою зібрання богонатхненних текстів про будівництво нашого спасіння. Мета Святого Письма – навчити нас шляхів Божих. Різні свійські й дикі тварини згадуються тільки в певному контексті: опис жертвоприношень, постанови Мойсеєвого закону, найважливіші біблійні події, притчі. Часто назви звірів використовуються для порівнянь і побудов образів. Так, наприклад, словом «пес» називалися професійні розпусники: «Не внось платні блудниці і ціни пса в дім Господа Бога твого ні за якою обітницею, тому що одне й інше є мерзота перед Господом Богом твоїм» (Втор. 23:18).

Можливо, була ще одна причина, з якої священні письменники не згадують кішок. Для сусідніх єгиптян, життя і звичаї яких євреї добре знали, коти були предметом культу. Їм поклонялися. Духовна свідомість і моральні поняття язичників були настільки перекручені, що кицьку цінували вище за людину. Геродот пише, як під час пожежі в першу чергу рятували кішок, а потім людей. Грецький історик Діодор Сицилійський (бл. 90 р. до Р. Х. – 21р. по Р. Х.) оповідає: «Один римлянин убив кішку, і збіглася юрба до будинку винного, але ні послана царем для умовлянь влада, ні загальний страх, що вселяється Римом, не могли звільнити від помсти людину, хоча він і скоїв це ненавмисно». За словами апостола Павла, єгиптяни замінили Божу правду на неправду, і честь віддавали, і служили творінню більше, ніж Творцеві (Рим. 1:25).

Хоч би там як, але сьогодні кішка – «повноправний член суспільства». Коти живуть у будинках, при храмах і монастирях.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтесь до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

ПОСТАТІ

БУДІВНИЧИЙ КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ

Минає десять літ, як 16 березня 2004 р. відійшов у вічність відомий ієрарх, великий молитовник, подвижник, патріот, один із засновників Української Православної Церкви Київського Патріархату – митрополит Луцький і Волинський Яків.

…Якби не було цього одного архієрея,
то Київського Патріархату не було б…
Патріарх Філарет

Владика Яків (у миру Іван Дмитрович Панчук) народився 5 жовтня 1931 р. в селі Лосятин Кременецького району Тернопільської області. Родина була великою: крім Івана, росли ще троє синів та дочка. Його батько Дмитро Іванович був теслею, мати Марія Марківна – домогосподаркою.

Батьки зуміли змалечку прищепити малому Іванові любов до молитви, храму, богослужінь. Неподалік Лосятина розташована велика святиня – Успенська Почаївська лавра, яка не могла не мати впливу на тамтешніх жителів. Батьки часто відвідували богослужіння, беручи з собою малих дітей. Дмитро Іванович, будучи співцем у лаврі, благоговіючи перед святинею, бажав, щоб один із його синів став ченцем у цій обителі.

У вересні 1955 р. почала збуватися його мрія – Іван Панчук став послушником лаври, ніс послух соборного паламаря.

У 1957 р., докладаючи багато зусиль, Іван вступив до Ленінградської духовної семінарії, після закінчення першого класу якої, 29 жовтня 1958 р., в Почаївській лаврі архімандритом Севастіаном пострижений у чернецтво з нареченням імені Яків – на честь святого апостола Якова, брата Господнього за плоттю. 4 грудня того ж року в лаврі архієпископом Львівським і Тернопільським Палладієм рукоположений на ієродиякона. Навчаючись у четвертому класі семінарії, 19 листопада 1961 р. митрополитом Ленінградським і Ладозьким Гурієм рукоположений на ієромонаха. У 1962 р., завершивши навчання в семінарії, ієромонах Яків вступає до Ленінградської духовної академії, навчання в якій завершує 1966 р., отримавши ступінь кандидата богослів'я. Одразу після цього ієромонаху Якову запропонували висвяту на єпископа та відправлення для служіння за кордон, однак він відмовився. Незважаючи на гоніння з боку влади та закриття монастирів, отець Яків з великим багажем духовних знань повертається до Почаєва нести чернечий подвиг: він не міг залишити старенських монахів, які допомагали йому під час навчання.

З 1966 по 1974 рр. отець Яків виконує тут різні послухи – від бібліотекаря, уставника, регента до благочинного. За ревну службу в 1969 р. був возведений у сан ігумена.

На початку 1970-х рр. духовне життя багатьох монахів у лаврі занепадало: до монастиря заходив кожен бажаючий, привратника не було, служіння звершувалися неточно, молитовне правило разом не читалось, будівлі потребували реконструкції, не було опалення… Тому, на прохання керуючого Львівсько-Тернопільською єпархією владики Миколая (Юрика), який одночасно був і священноархімандритом Почаївської обителі, 8 серпня 1974 р. рішенням Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Пимена ігумен Яків (Панчук) був призначений намісником Свято-Успенської Почаївської лаври з возведенням у сан архімандрита. З його призначенням на цю посаду поступово життя обителі вдосконалювалось: було встановлено строге уставне добове богослужіння, загальне щоденне читання вечірнього правила, спільні обід і вечеря, під час яких читалося «Житіє святих», створено великий святковий хор, збагачено ризницю, здійснено реставраційні роботи соборів, монастирських корпусів, які не здійснювались уже протягом шістдесяти років, проведено опалення.

Лавра постала у всій своїй красі. Така важка праця архімандрита заслуговувала на високу оцінку: 1977 р. він був відзначений найвищою священичою нагородою – правом носити другий хрест із прикрасами.

Цього ж року, 9 жовтня, помирає його мати, яка була пострижена в черницю з іменем Фекла.

У 1979 р. архімандрит Яків (Панчук) у складі делегації Російської Православної Церкви відправляється на Святу Землю, де був нагороджений хрестом Єрусалимської Церкви.

Діяльність архімандрита Якова стала все більше не подобатись радянським органам влади. Вони поставили ультиматум перед Московською Патріархією: «Якова звільнити». Для його реалізації ці органи почали вдаватись до різних дій. Так, у 1981 р. під час всенічного Богослужіння була підіслана жінка: маючи замотану в хустину сокирку, вона вдаряє архімандрита лезом по голові – полилась кров, Службу припинили. Ще одна спроба усунути намісника з лаври була така. У ті роки заборонялась література антирадянського спрямування. Аби підставити архімандрита, розробили план: книги занести в келію брата Якова, викликати міліцію і звинувати ти його в антирадянщині. Однак міліція прибула значно раніше потрібного часу.

16 липня 1982 р. архімандрит Яків таки був звільнений з посади намісника лаври. Більше року радянські органи цькували його. Єдине місце, куди дозволили виїхати на служіння, був Кавказ. І лише в грудні 1983 р. тодішній екзарх України митрополит Київський і Галицький Філарет (нині – Святійший Патріарх) зміг призначити архімандрита Якова духівником і священиком Красногорського монастиря (м. Золотоноша Черкаської області). А з травня 1985-го по листопад 1990 р. отець Яків був настоятелем храму Різдва Пресвятої Богородиці у м. Черкаси і благочинним Черкаського округу.

У 1990 р. на Помісному Соборі Російської Православної Церкви митрополит Філарет звернувся з проханням до новообраного Патріарха Алексія II про висвячення архімандрита Якова на єпископа, але той відмовив. Лише з реорганізацією екзархату в Українську Православну Церкву та отриманням нею статусу незалежності й самостійності в управлінні 24 листопада

1990 р. Священним Синодом УПЦ архімандрит Яків (Панчук) був обраний єпископом Почаївським, намісником Свято-Успенської Почаївської Лаври. Його архієрейська хіротонія відбулася 14 грудня 1990 р. – в день пам'яті святого праведного Філарета Милостивого – у Свято-Володимирівському кафедральному соборі Києва. Очолював її блаженнійший митрополит Київський і всієї України Філарет у співслужінні трьох митрополитів, п'яти архієпископів та одинадцяти єпископів.

Коли Україна проголосила державну незалежність, священики стали переконували свого предстоятеля у необхідності здобути й автокефалію для Української Церкви. З цього приводу 1–3 листопада 1991 р. в Трапезному храмі Печерської лаври пройшов Помісний Собор Української Православної Церкви, в роботі якого взяли участь усі правлячі та вікарні архієреї, делегати від монастирів, духовних навчальних закладів, представники кліру та мирян усіх єпархій УПЦ. Всі архієреї підписалися під постановою про автокефалію Української Православної Церкви, однак на Архієрейському Соборі у квітні 1992 р. в Москві більшість із них зреклася цих підписів. Серед небагатьох, хто залишився вірним канонам, постановам Помісного собору і своєму предстоятелю, був намісник Почаївської лаври єпископ Яків (Панчук).

Після так званого Харківського собору, в дні пасхальних свят, проросійські монахи вигнали владику Якова з лаври. Але той не зламався: він співслужив з митрополитом Філаретом під час звершення хіротонії єпископів – спочатку для УПЦ, а потім – і для утвореної через об'єднання частини УПЦ й УАПЦ Української Православної Церкви Київського Патріархату.

В одній з програм на телебаченні Патріарх Філарет, розповідаючи про ті події, сказав: «…Всі виступали проти мене. Архієреї всі зрадили і зі мною залишився тільки один архієрей, і то не випадково, бо якби не було цього одного архієрея, то Київського Патріархату не було б… Це – митрополит Яків (Панчук). Ось ми з ним відродили єпископат Української Православної Церкви».

Єпископ Яків увійшов до складу Священного Синоду УПЦ КП, постійним членом якого залишився до кінця життя. За заслуги перед Церквою у 1993 р. був піднесений до сану архієпископа.

З квітня 1995 р. і до своєї смерті владика керував Волинською єпархією (з листопада 1995 р. – у сані митрополита). Він зумів згуртувати вірних, завдяки його діяльності значно зросла кількість парафій у Волинській єпархії, започатковано два монастирі – чоловічий у Жидичині та жіночий у Володимирі-Волинському.

Владика Яків хворів: у нього була важка форма запалення легень та серцева недостатність. Відчувши черговий напад недуги, відправився 15 березня 2004 р. до Києва на лікування. Наступного дня у клініці «Феофанія» він спочив у Бозі. Великої втрати зазнала як Волинська єпархія, так і вся Українська Православна Церква Київського Патріархату.

Щороку 16 березня біля могили владики збирається духовенство, миряни, щоб у молитві згадати спочилого пастиря. Пам'ять про нього також увіковічнили у рідному селі. Тут при вході у храм стараннями тоді ще єпископа (тепер митрополита) Михаїла поставлено й освячено меморіальну дошку. А до десятої річниці з дня смерті владики, 6 грудня 2013 р., в селі Лосятин на церковному подвір'ї відкрито музей митрополита Луцького і Волинського Якова.

Це був справжній пастир Церкви Христової. Пам'ять про нього завжди перебуватиме у серцях вірних, а його життєвий шлях є взірцем для наслідування.

Владислав ФУЛЬМЕС,
студент IV курсу Волинської православної богословської академії

РАДИМО ПРИДБАТИ

Нічого не приховуючи

Мемуари найстаршого священика єпархії протоієрея Сергія Мельничука-Мартинюка «Мої спогади без прикрас» випустив єпархіальний видавничий відділ «Ключі» разом із видавництвом «Надстир'я».

Ідея видати свої мемуари виникла в душпастиря торік, коли тут же побачили світ спомини його батька Мусія Мельничука «Моя довга страждальна дорога». Отже, з'явився своєрідний двотомник – 96-річного тата і 80-річного сина, які описують зовсім різні епохи.

У новій книзі максимально збережено розповідну манеру викладу: за станом здоров'я о. Сергій не писав, а начитував згадки на диктофон. Але головне, що автор «Моїх спогадів без прикрас» яскраво і щиро змальовує часи, в які довелося жити: воєнні й післявоєнні біди, хрущовські гоніння на релігію (саме в розпал того лихоліття Сергій Мельничук вступив до семінарії, долаючи всілякі труднощі), роки становлення Київського Патріархату... Молоде покоління доволі слабко уявляє ті часи. Так, до середини

70-х рр. колгоспники, хоч і були радянськими громадянами, не могли мати паспортів (окрім режимних місцевостей). Тож сільський хлопець у 1958 році, в пік антирелігійної кампанії, хоч і відслужив у війську, і склав іспити, без паспорта не міг навчатись у Волинській духовній семінарії. Автор розповів, через які перепони довелося пройти, який тиск влади витримати. «Коли взнали комуністи, куди я хочу поступати – аврал вчинився... Один за одним, як шуліки нападали на курчат, так на мене нападали: іди куди хочеш, без екзаменів іди, в любий навчальний заклад направимо, приймуть тебе там. Тільки не в семінарію. І до батьків звертались, і погрожували мені».

Не оминув мемуарист і моментів, котрі не красили його: так, він, як і майже всі тогочасні священнослужителі, згодився співпрацювати з КДБ. Щоправда, невдовзі розкаявся і розірвав договір зі зловісною структурою. Зображено в книзі й незвичайні повороти долі (наприклад, як о. Сергій став ректором семінарії, куди його колись не прийняли на навчання), і побутові дрібниці епохи, що давно минула (як дитиною мріяв про перші штанці). В усьому – і малому, і великому – автор вірний правді життя, тому ця пізнавальна книга читається легко й цікаво.

Придбати «Мої спогади без прикрас» можна в єпархіальній книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (біля обласної юнацької бібліотеки) або через сайт Pravoslavia.volyn.ua.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Продовження. Початок на с. 2, 3, 4

обговорення складних або неоднозначних питань богослужбово-обрядової та душпастирської практики. Це, зокрема, підготовка та звершення таїнств Хрещення і Миропомазання. Серед тем для дискусії брали й публікації із двох останніх збірників матеріалів наукових заходів академії.

Прийняття звітів про діяльність настоятелів і кліриків парафій очолював переважно митрополит Луцький і Волинський Михаїл, коли владику відривали інші справи – канцлер єпархії протоієрей Микола Цап.

У настановах високопреосвященний закликав духовенство продовжувати плідне служіння в 2014 році, а також посилити працю з дітьми й молоддю.

Прости і прощаю

25 лютого наш митрополит взяв участь у передачі «Волинь: перезавантаження» обласного державного телебачення. Протягом прямого ефіру владика й інші гості студії висловлювалися щодо питань, пов'язаних із гострою суспільно-політичною кризою, відповідали на запитання глядачів.

«Прости і прощаю» – саме ці слова допоможуть нам перебувати сьогодні у мирі, зокрема наголосив архієрей. Поки не простимо один одному, не буде нічого доброго. Згідно з Божими заповідями треба жити. Заповідь любові до ближнього повинна перемогти ненависть, тривогу. В першу чергу потрібне перезавантаження в душі кожної людини. Ми повинні змінитися, більше молитися й просити в Бога мудрості. А зміняться люди – зміняться держслужбовці. Слід не забувати й про тих, хто повернувся з Майдану, хто потребує реабілітації: обігріти їх увагою, любов'ю, молитвою.

Не розпалюймо ворожнечу!

27 лютого відбувся брифінг митрополита Луцького і Волинського Михаїла щодо недопущення погромів і захоплень храмів УПЦ (МП).

Владика заявив, що Київський Патріархат прагне утворення в Україні єдиної Помісної Православної Церкви. І незважаючи на те, що окремі представники УПЦ Московського Патріархату тісно співпрацювали з попередньою владою, здійснювали духовну опіку над силовиками, які пізніше вбивали протестувальників, – ми не закликаємо до захоплення храмів цієї юрисдикції. Високопреосвященний підкреслив: «Самі громади повинні визначатися, в лоні якої Церкви вони бажають бути. Ми будемо контактувати й приймати тих, які виходитимуть з-під юрисдикції УПЦ (МП)». Але, за словами архієрея, це має бути вільне волевиявлення священиків, мирян.

З нагоди Великого посту

Цей піст особливий тим, що посилено молимся не лише за тих, хто відійшов у вічність давно, а й по загиблих на євромайдані. На цьому наголосив митрополит Михаїл *27 лютого* у зверненні з нагоди Великого посту, що розпочався 3 березня.

«Очищаючи свою душу й розум, ми спроможемося того, що все у нас буде добре. Адже джерелом влади є народ. І чого достойний цей народ, такого правителя він обере, – зазначив владика. – Ми сьогодні хвилюємося, хто ж буде Президентом та іншими очільниками при владі. Будуть ті, які подібні до нас. Тому в першу чергу треба самому очиститися, адже сказано: „Блаженні чисті серцем, бо вони Бога побачать". Якщо ми свої серця в піст очистимо, то проголосуємо за такого Президента, який буде достойний нас. Якщо ми не змінимося самі, то не зміниться нічого. Цей піст як ніколи належить провести в щирому покаянні, очищенні себе від усякого гріха, щоб майбутнє наше було щасливим».

Про злободенне

28 лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл був гостем FM-радіо «Луцьк». У прямому ефірі протягом 45 хвилин він спілкувався з журналістом Вікторією Олещенко на тему «Духовний погляд на нинішні події в Україні».

Владика, зокрема, відповів на такі запитання: що каже Церква про гостру суспільно-політичну кризу, кульмінацією якої стало криваве протистояння? За що в ці дні моляться у храмах? Чому духовенство виходило на Майдан? Як ставитися до люстрації? Також ішлося про ставлення до використання зброї, до страти тощо.

Пам'яті Кобзаря

28 лютого у Волинській православній богословській академії (ВПБА) відбувся круглий стіл «Нам треба голосу Тараса» до 200-річчя з дня народження Т. Шевченка.

У заході взяли участь: канцлер єпархії та викладач ВПБА протоієрей Микола Цап, ректор священик Володимир Вакін, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін (яка й була організатором засідання) Ігор Сацик, викладач Міла Хоміч, інші педагоги та студенти.

Учасники декламували вірші Тараса Григоровича. Багато хто, прийшовши зі своїми «Кобзарями», розповідали свої історії, пов'язані з великим українцем. Також чоловічий та жіночий хори ВПБА (регенти Василь Кравчук і Валентина Нідзельська) виконали декілька творів Шевченка, покладених на музику.

Достукатись до юні

1 березня з благословення митрополита Луцького і Волинського Михаїла в Центрі християнського виховання дітей і молоді відбувся семінар-практикум для викладачів недільних шкіл єпархії – Нововолинського, Іваничівського, Локачинського, Турійського, Ратнівського, Любомльського, Старовижівського, Камінь-Каширського, Маневицького, Володимирських та Ковельських міських і районних деканатів. Для інших благочинь такий семінар проводився раніше.

У заході взяли участь: локачинський декан протоієрей Ігор Дружинець, директор Центру священик Андрій Ротченков, представники духовенства зазначених деканатів, викладачі закладу, запрошені педагоги та вихованці недільної школи.

Обговорювались питання методів виховання, викладацької діяльності, програми недільних шкіл, проведення заходів, уроків, зацікавлення дітей ходити до храму. Презентовано методичні рекомендації «Христові притчі», у яких ідеться про особливості викладання Закону Божого для дітей молодшої, середньої та старшої груп.

На завершення проведено майстер-клас «Значення Біблії у моєму житті». Вихованці поставили декілька сценок, а хори різних груп заспівали кілька пісень.

Бажаючі придбали диск із методичною інформацією, книжку «Виховні заходи в недільній школі» та методичні рекомендації «Христові притчі».

Вирівняти спотворене

Простити одне одному провини перед Великим постом і духовно єднатися для захисту України. До цього закликав митрополит Луцький і Волинський Михаїл у проповіді в неділю сиропусну, прощену, *2 березня* у кафедральному соборі Святої Трійці. Владика звернувся до громади після Божественної Літургії та молебню, під час якого виголосив молитву за об'єднання Української Православної Церкви, затверджену напередодні Священним Синодом.

Високопреосвященний пояснив значення посту: «Очищаючи свою душу, людина в першу чергу наближається до Бога. Тому, що одна із Заповідей говорить: "Блаженії чисті серцем, бо тії Бога побачать"». На цьому шляху, за словами архієрея, починати треба в першу чергу із самого себе: виправити те, що стало не таким, як написано в святому Євангелії. Вирівняти спотворене.

Разом із тим висловлено застереження порівнювати власний подвиг із духовною працею інших: «Господь знає, як людина несе подвиг. І той, хто не обмежувався в їжі, може бути святішим, ніж ти, який голодував, але поїдав ближнього твого словами. Кривди робив на голодний шлунок більше, ніж на ситий. То, можливо, краще тобі було б бути насиченим, ніж поїдати ближнього твого?..»

Митрополит Михаїл також відреагував на агресію Росії, фактичне захоплення нею Криму. Він закликав до глибокої молитви за Україну в ці дні. «Неможливо про це сьогодні не розмовляти. Я також не стримуюся... Це такий братський народ? Агресор, а не брат-

Закінчення на с. 7

ВАРТО ЗНАТИ

ШЕВЧЕНКОЛЮБСТВО, А НЕ ШЕВЧЕНКОПОКЛОНСТВО

Із виступу літредактора єпархіального видавництва «Ключі», члена Спілки християнських письменників України Віктора Гребенюка перед студентами Волинської православної богословської академії 9 березня 2012 р.

Слава Богу!

Слава Богу, Який дає нам змогу, як сказано в Писанні, «відрізняти священне від несвященного і нечисте від чистого» (Лев. 10:10).

Тарас Шевченко належить до тих унікальних постатей, які вважаються «отцями нації», «засновниками, стовпами національних літератур». Однак ні Міцкевич у поляків, ні Пушкін у росіян, ні Данте в італійців не дорівняються популярністю Шевченка серед українців. Хоч би де опинився гурт українців, вони клопочуться найперше про дві речі: збудувати церкву і врядити шевченківський захід.

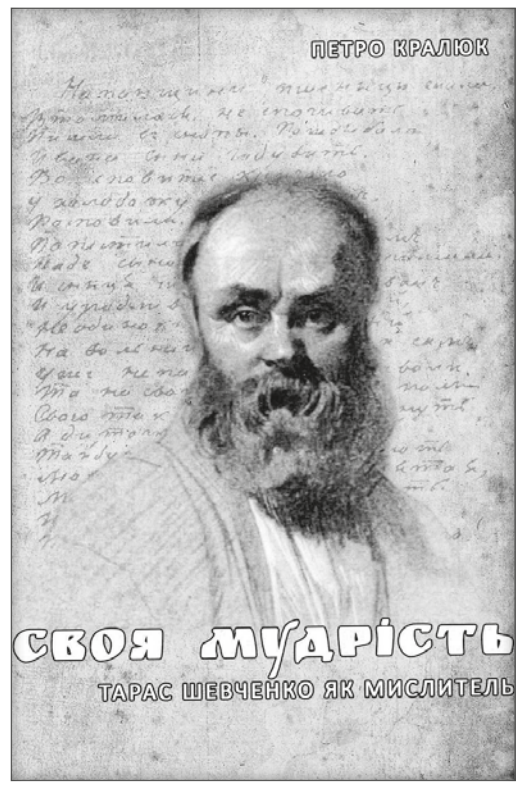

Тарас Шевченко належить до тих унікальних постатей, яких кожна течія – чи політична, чи літературна – вважає *своїм*, своїм предтечею. Щось подібне і з релігійними конфесіями. Раніше нам казали, що Тарас Григорович мало не комуніст (тільки партквитка бракувало) і вже точно атеїст; у протестантській літературі можна прочитати, що він майже протестант, у рунвірівській – що він, безумовно, язичник, і т. ін. Причому всі знаходять відповідні цитати. Чому так? Це не тільки висмикування кількох рядків із контексту. Видатний майстер слова, як правило, не буває однозначним протягом усього творчого життя. Дещо Шевченко писав під впливом деїстів (які вчать, що Бог лише створив світ, але не піклується ним), а дещо писав – у щирому релігійному натхненні, «в серці сокрушенному»; одні речі приготував до друку й надрукував, інші вважав не готовими до публікації, чернетками, над котрими ще збирався попрацювати… Для нас же все, написане рукою Шевченка, стало трохи не сакральним. Відрізняймо священне від несвященного!

В останні десятиліття навколо цієї постаті творяться дивовижні речі. Екскурсії до Канева вже називають «прощами». Шевченківські вечори – «шевченківськими всенічними». Став популярним вірш «Отче наш, Тарасе невмирущий», який імітує Господню молитву... Все це не може не насторожувати. Треба відрізняти священне від несвященного!

Всенародну любов до Шевченка називають навіть «культом Шевченка». Кому не доводилося чути від наших патріотів, що в оселі кожного справжнього українця «Кобзар» має лежати конче поруч із Біблією. Усе це, зрозуміло, велике перебільшення. Біблію, Слово Боже, з «Кобзарем», словом людським, можна порівняти хіба що в одному: вони у нас «чтимі, но не чтомі», шановані, але не читані. На слуху переважно «Садок вишневий», «Реве та стогне» та ще кілька рядків. Той, хто завдасть собі труду прочитати більше, переконається в унікальності цього автора і його писань, однак із Біблією – не порівняє. Відрізняймо священне від несвященного!

І в той же час біля численних пам'ятників Тарасові Григоровичу ми бачимо (двічі на рік!) усе тих самих людей – півтора-два десятки пенсіонерів, не рахуючи «організованої публіки». Одні на це кажуть: може, народ «перегодували» Шевченком? А інші кажуть: може, ті, хто ставить собі запитання про Шевченка і шукає відповіді, не знаходить їх? Кого не бентежили Шевченкові слова – «я прокляну святого Бога», «я не знаю Бога» і подібне!

Усе це наштовхнуло єпархіальне видавництво «Ключі» на думку укласти збірку Тараса тільки зі щиро православних творів. Тільки священне, без несвященного! Твори, позначені тяжкими пошуками Істини поза православ'ям, до цієї збірки не ввійшли. Твори просто нейтральні, описові, пейзажні – теж. Твори, що потребують розлогого коментування і навколо яких ламаються списи багатьох поколінь професійних шевченкознавців і релігійних діячів, – не ввійшли теж (як-от поема «Марія» та навіть «Заповіт»: «я не знаю Бога» – це із «Заповіту»). Ввійшли тільки ті твори, у чистій православності котрих ніхто ніколи не сумнівався і не дискутує. (До речі, спершу ми таким же чином видали православні твори Лесі Українки – «Що дасть нам силу?» у серії «Віра наших класиків»).

Збірку «Серцем нелукавим» укладено за текстами найновішого Повного зібрання творів, виданого в умовах державної незалежності. І хоча раніше виходили у світ багатотомники, що гордо йменувалися Повними зібраннями, однак це – перше дійсно повне і дійсно непідцензурне видання творів Шевченка. До нього ввійшла геть уся відома на сьогодні спадщина Тараса Григоровича (навіть вірш, якого він написав вуглиною на стіні корчми). Ми склали нові примітки, необхідні саме для релігійного видання, та передмову. Книжка містить репродукції частини малярської спадщини на православну тематику та статтю про це професійного шевченкознавця Надії Наумової.

Шевченка називають нашим національним пророком. Читачі зможуть переконатись у цьому: він зробив переспіви біблійних пророків з думкою про Україну. В цьому розумінні – саме в цьому! – він пророк. Однак не Шевченко молиться за нас, ми молимось за Шевченка й за Україну. І в цьому він нам показує приклад – «Серцем нелукавим».

На фото: шевченкіана видавництва «Ключі»

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2 – 4, 6

ський народ! Якщо це браття слов'яни, то повинні чинити як браття. Якщо це браття по вірі, то хай і чинять по-євангельськи», – наголосив владика.

Підсумовуючи, високопреосвященний закликав усіх українців відкласти непорозуміння, все, що нас розділяє, і єднатися перед лицем спільної небезпеки. «Сьогодні покладаємо надію на Бога. Він може все владнати. Тому, що від нас залежить – молитись. Молитись до Бога. І простити кожному, щоби Він усе владнав і все закінчилося мирно».

Не забудьмо їх

2 березня митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у хресному ході до Меморіалу слави обласного центру й очолив там заупокійну літію з нагоди дев'ятого дня від смерті загиблого на євромайдані Василя Мойсея та інших героїв «Небесної сотні».

З ним за спокій душ помолились: декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство, голова облради Валентин Вітер, міський голова Микола Романюк, багато небайдужих.

Перед цим на вічі, що відбувалось на Театральній площі, владика сказав: «Сьогодні дев'ятий день як ми згадуємо загиблих на Майдані героїв. Звучить молитва по всіх храмах. І ми нині повинні бути як ніколи єдині, з холодною головою, дисципліновані, виважені. Слухати вказівки керівників, але завжди кожен крок звіряти зі своїм серцем і просити в Бога благословення на те, що ми плануємо. А ми не плануєм поганого: хочемо жити на своїй землі щасливо, бути господарями на своїй землі».

Також архіпастир – і на могилі полеглого згадавши, що сьогодні прощена неділя, – сказав відоме гасло: «Ненавидьте ворогів Божих, борітеся з ворогами Вітчизни, любіть ворогів своїх!» Як відомо, за православним ученням ворогами Божими є диявол і його прислужники-біси.

Інформаційна служба єпархія

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua

ОФІЦІЙНО

Священика Сергія Зеленька звільнено від обов'язків настоятеля парафії Преподобного Іова Почаївського в с. Масловець Любомльського дек., а **протоієрея Святослава Нюню** призначено на цю посаду (укази № 8, 9 від 5 лютого 2014 р.).

Протоієрея Богдана Мрицака призначено настоятелем парафії Преподобної Параскеви Сербської в с. Дольськ Турійського дек. (№ 10 від 6 лютого).

Ієромонаха Макарія (Дядюся) призначено казначеєм монастиря Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокіл Рожищанського дек. (№ 11 від 10 лютого).

Священика Володимира Новіцького звільнено від обов'язків настоятеля парафій Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі та Собору Пресвятої Богородиці в с. Ломачанка Ковельського райдек., а **священика Олександра Добровольського** призначено на цю посаду (№ 12, 15 від 11 лютого).

Священика Олександра Добровольського звільнено від обов'язків настоятеля парафій Праведної Анни в Лукові та Преображення Господнього в с. Сомин Турійського дек., а **священика Володимира Новіцького** призначено на цю посаду (№ 13, 14 від 11 лютого).

Диякона Ростислава Атаманіва зараховано до кліру парафії Святителя Йоана Золотоустого в Луцьку (№ 16 від 13 лютого).

Ірину Новіцьку звільнено від обов'язків регента церковного хору парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі Ковельського райдек. і призначено на цю ж посаду парафії Праведної Анни в Лукові Турійського дек. (№ 17 від 19 лютого).

Священика Михайла Савку звільнено від обов'язків настоятеля парафії Святого Йоана Предтечі в Луцьку, а **священика Володимира Труша** призначено на цю посаду з попереднім звільненням від обов'язків настоятеля парафії Мученика Данила Братковського, страстотерпця волинського, в Луцьку (№ 20–22 від 4 березня).

ОГОЛОШЕННЯ

3 червня у Волинській православній богословській академії відбудеться науково-практична конференція «Православна Церква в сучасному суспільстві: проблеми та перспективи». Про це повідомив офіційний сайт *Vpba.org*.

Мета заходу – «в складний та історичний для України час спробувати розкрити роль і місце Православної Церкви у суспільному житті народу в різних аспектах його прояву й запропонувати способи побудови форм і моделей сучасних церковно-суспільних відносин». Буде розглянуто таку проблематику: соціальне служіння Православної Церкви, церковна благодійність, співпраця Церкви з науково-освітніми закладами, церковна діяльність у сучасному інформаційному просторі, духовно-оздоровчий аспект діяльності Церкви в медичній сфері, сучасна модель церковно-державних відносин, досвід співпраці Православної Церкви з військовослужбовцями та правоохоронними органами, роль пастиря у сфері паліативної допомоги, діяльність священнослужителя в пенітенціарних установах.

Доповіді та повідомлення приймаються до 3 квітня за адресою: Луцьк, Градний узвіз, 5. Ел. пошта: volyn.pbi@gmail.com. Тел.: (0332) 72-60-72, (097) 750-15-65 (священик Ярослав Черенюк). Докладніше – на сайті академії.

ВІТАННЯ

Храму Святої Трійці в Турійську 15 квітня – 20 років від заснування;

священику Юрієві Кривіцкому, настоятелеві парафій Великомученика Пантелеймона Цілителя у Володимирі та с. Федорівка й Трьох святих у с. Діхтів Володимирського райдек., 7 квітня – 30 років, а 20 квітня – 10 років священичого служіння;

протоієрею Романові Бодаку, ратнівському деканові й настоятелю парафії Пророка Іллі в Ратні, 10 квітня – 20 років священичого служіння;

протоієрею Ігореві Швецю, настоятелеві парафії Святителя Феодосія Чернігівського в Луцьку, 12 квітня – 55 років;

священику Ростиславові Дідуху, настоятелеві парафії Преображення Господнього в Ковелі,13 квітня – 15 років священичого служіння.

священику Богданові Лисаку, настоятелеві парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Городище-1 Луцького райдек., 20 квітня – 35 років;

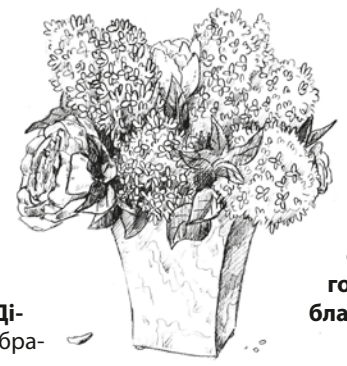

протоієрею Ігореві Бігуну, клірикові собору Різдва Христового у Володимирі, настоятелю парафій Ікони Неустанної Помочі у Володимир-Волинській школі-інтернаті, 22 квітня – 40 років.

Щиросердечно вітаємо вас, боголюб'язні отці, брати й сестри, з ювілеями. Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ПАЛОМНИЦТВА

23 березня – до святинь Володимира-Волинського: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 22 березня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 75 грн.

30 березня – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Зголошуватися до 29 березня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Вартість поїздки 90 грн.

31 березня – 7 квітня (7 ночей) – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа». Проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися до 15 березня.

6 квітня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 5 квітня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

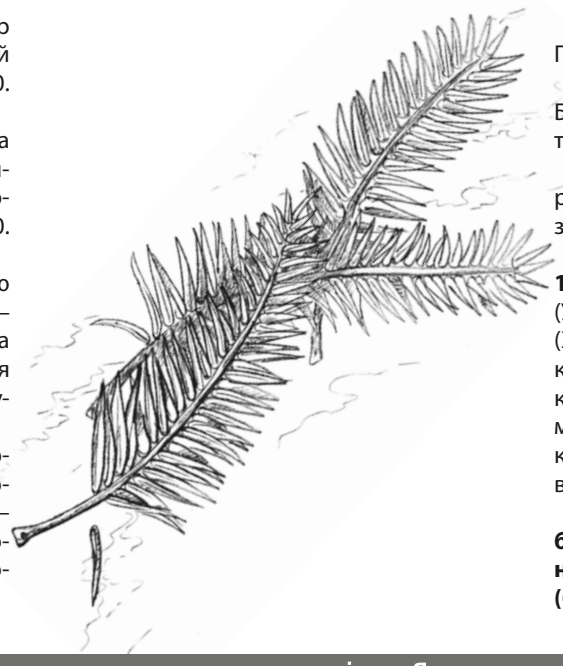

12 квітня – до святинь Львова. Зголошуватися до 11 квітня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

1–9 травня (8 ночей) – до святинь Грузії: Тбілісі – Мцхета – Сігнахі – Бодбе – Телаві – Ахалціхе – Боржомі. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

1–7 травня (6 ночей) – до святинь Гори Афон – «Притвору Божої Матері» (Греція): Салоніки – Уранополіс – Афон. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

22 червня – 4 липня, 3–15, 14–26 липня, 25 липня – 6 серпня, 5–17, 16–28 серпня, 27 серпня – 8 вересня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новоспаський скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архієрейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця (тантина) Єлени й Константина), Топловський монастир. Зголошуватися за 40 днів до заїзду. Доїзд залізницею (!).

Виїзд на всі прощі (окрім до Криму) – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Газета «Волинські єпархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатись: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки).
Розпорядок роботи: будні – 9–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.
Звертатись: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоканали в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni; Youtube.com/social1970
Передача «Що каже священик» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідкуйте за телепрограмою). Звертатись: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).
Звертатись: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

Волинські єпархіальні відомості
За єдину Помісну Українську Православну Церкву!
Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 1000. Наклад 3700 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «ІНІЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.
Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба *(збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)* – infosluzhba@ukr.net
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net.
Група у «Фейсбуці»: Facebook.com/groups/kljuchi

Капеланська служба
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

ТО ЯК ПОСТУВАТИ?

Інтерв'ю ігумена Константина (Марченка), декана монастирів єпархії та намісника обителі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату, у телепередачі «Що каже священик» 15 березня 2013 р.

– Піст – що це означає? Чи тільки відмовитись від якоїсь їжі скоромної? Чи піст має значно глибший зміст?

– Звичайно, коли ми говоримо про піст, найчастіше люди сприймають це як певний період, коли Церква нас у чомусь обмежує, щось нам забороняє чи чогось нам не дає. Хоча сумління кожного підказує, що «ні, людино, ти прекрасно розумієш – зміст посту, сенс посту не в тому, щоб не дати тобі з'їсти зайвий шматок ковбаси, зміст посту насправді дуже глибокий». Піст треба навчитись сприймати не як заборону, а відповідь Бога на людську трагедію. Коли людина розуміє, що якась внутрішня пустота, якась тривога, що є наслідком нашого гріха і схоче цього позбутись, тоді вона й зрозуміє цінність посту. Тому, що піст – це рука допомоги від Бога, Який каже: Людино, Я бачу, що тобі важко, Я розумію, що тобі важко, Я хочу тобі допомогти. От недаремно святий Григорій Двоєслов називає періоди посту блаженними, тобто щасливими днями очищення. І от людині, яка не розуміє суті посту, здається – в чому щастя, невже тільки в тому, що я себе обмежую? Людина, яка хоче мати мир і спокій у своєму серці, не боятися завтрашнього дня, зрозуміє, що це щасливі дні, що їй допомога – цей піст. Тому, що я був у рабстві гріха, мене щось мучило, а Господь мене почув і хоче мені сьогодні допомогти, виходить мені назустріч за допомогою посту. Каже: так, людино, Я побачив, що тобою володіє багато чого земного; навіть деколи соромно визнати, що якась звичайна їжа чи будь-яка звичка тобою володіє. Тож коли людина заглядає в своє серце, коли не намагається сама себе обдурити, за допомогою посту Господь починає її виправляти. От коли людина це розуміє – і піст правильно сприймається, і результат він тоді приносить.

– Нерідко зустрічаємо людей, які постять, але їхнє життя далеке від християнського ідеалу. Чи потрібен такий піст їм самим і чи Богу він потрібен?

– Коли ми говоримо про якусь людську невідповідність Божій істині чи взагалі правді людській, то треба дивитись, чи це певний період у житті, чи це вже звичка. Оце дуже важливо. Бо якщо людина імітує піст, думає, що вона постить, а насправді нечесна сама із собою, насправді не бореться за якусь зміну і преображення свого життя, тоді це треба назвати таким своєрідним фарисейством і лукавством. Тому, що ми ж не постим задля того, аби постити. Піст – це засіб, даний Богом людині для зміни. Наближатись до Бога і не змінюватись? Тут буде якась олжа. Тому, звичайно, якщо людина не змінюється, не ставить собі такої мети, то і піст як такий цінності не має.

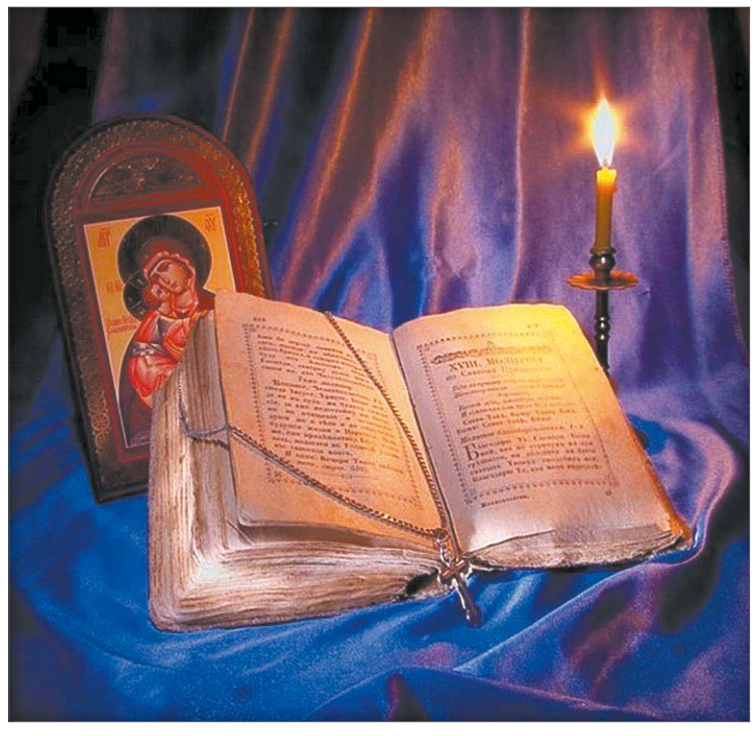

– Буває, людина не знає, як повести себе. Скажімо, під час посту в дитини, родині день народження. Люди хочуть відсвяткувати, але й хочуть дотриматися тих християнських традицій. Як варто чинити в такому випадку?

– Був такий отець Церкви преподобний Ісаак Сирійський. Він сказав цікаву таку річ: добро без міри перестає бути добром. Що мається на увазі? Знову ж таки, піст дано людині як допомога, дано людині, яка розуміє, для чого він їй. Ми не маємо права на те, що дане мені, нав'язувати комусь. І що стосується дитини, то святкування буває різним. Мені здається, що дитина, коли ми не зробимо їй того елементарного дня народження, не подаруємо щось, просто нас не зрозуміє. Можливо, образиться, можливо, ми налаштуємо її проти посту. Виявиться, що ми хотіли виглядати правильними, а дитину озлобили. Не кажу, що треба заплющити очі та собі бездумно святкувати. Ні, по-перше, православні християни повинні вміти святкувати і в непостові дні правильно. Що це означає? В нас такий деколи стереотип створюється, що якщо не піст, то можна святкувати бездумно. Почекайте, по-перше, життя християнське має бути постійним стриманням, і якщо на вулиці сьогодні немає посту, це не означає, що можу безбожно і гріховно святкувати. Так само ж і в піст. Я переконаний, що як дитині приділити увагу, зробити їй це свято без якихось гучних салютів, то гріха в тому немає.

– Коли варто діток долучати до посту? Адже важливо, що ми закладаємо змалку, те матимемо потім.

– Однозначно: те, що сіємо з дитинства, з часом проростає в людині. Але піст – це як лікування, лікування дуже серйозне, лікування серйозних пороків. І тому ці ліки потрібні в міру її розвитку. Наскільки вона здатна цінити те, що робитиме? Як вона буде до цього ставитись? Але на це треба дивитись у конкретно кожному випадку.

– І, напевне, вельми важливо, щоб батьки приклад подавали, бо можна говорити одне, а в житті…

– Взагалі воно дуже часто так виходить. Батьки так переживають за своїх дітей і ніби й хочуть їх привести до церкви, і навчити їх молитви, навчити їх посту… Але дитина має дуже спостережливу пам'ять, і вона не сприймає наші словесні трактати про істину, а дивиться, як мама з татом ставляться до неї в житті. Я завжди кажу, що дитина, яка бачить, що в її сім'ї моляться, дитина, яка бачить, що в її сім'ї постяться, – сама ставиться до цього з правильним благоговінням. Навіть якщо в цей період дитинства чи юності вона не буде ще це все запроваджувати в своєму житті, то з часом, коли подорослішає, коли зіткнеться зі справжніми проблемами, вона згадає, як їх вирішували мама і тато.

– Як правильно постити? В чому варто себе обмежити? Можливо, є послаблення – маленьким діткам, хворим?

– Коли ми говоримо про піст, то треба забути про фанатизм. Тому, що, як каже Василій Великий, ми не *тіло*вбивці, а *страст*овбивці. Задання посту – дати можливість людині поборотися з гріхом у ній. Навіть не логічно вагітній жінці себе обмежувати: плід формується, він потребує вітамінів, жінка потребує сили, щоб носити ту дитину. Тому в даному випадку людина, яка буде примушувати себе строго постити, – буде грішити. Так само щодо дитини. Певно, краще не дати зайвої цукерки, щоб вона відчула цей особливий період, але повністю забрати від дитини той раціон, який дає їй формуватись, рости, кріпнути, – це буде неправильно. Те ж стосується і хворої людини.

– Є традиція перед початком посту просити пробачення один в одного. Звідки вона походить, що означає?

– Взагалі це євангельський принцип. Бо коли Господь навчав нас жити по-християнськи, Він казав: людино, якщо ти хочеш справжнього життя, якщо ти хочеш справжньої зміни, якщо ти хочеш, щоб твоя молитва була угодна Богові, почни з основного – примирення з братом своїм. Бо як один з апостолів пише: хто каже «Я люблю Бога, а брата свого ненавидить, той говорить неправду: бо той, хто не любить брата свого, якого бачить, як може любити Бога, Якого не бачить?» (1 Ів. 4:20). Нам завжди легко любити щось абстрактне. Ні, істина проста: прийти і примиритися зі своїм братом, а тоді це буде свідчення, що ти дійсно любиш Бога. Звідси бере початок ця традиція.

– Якщо людина не постила з першого дня, коли вона може почати? Наступного дня, чи вже чекати наступного року, наступного посту?

– Почати можна тоді, коли зрозуміє, що хоче почати. В пасхальну ніч звучать дуже гарні слова Іоана Златоуста: "Ті, що постились, і ті, що не постилися, – звеселіться сьогодні!". Не постив, але от зараз щось в душі защеміло, то це означає, що саме в цей момент тебе Господь і кличе. Почни поститися від сьогодні.

– Ваші побажання тим, хто розпочне піст.

– Дуже важливо, щоб ми зрозуміли: раз нам Господь простягає руку, значить Він хоче по-справжньому нам допомогти, і простягти свою руку назустріч Йому. Тобто не почати змінювати весь світ навколо себе, а почати змінювати самого себе, хоча б трішечки, хоча б у чомусь маленькому, але себе. Це надзвичайно важливо. І якщо кожен це для себе зрозуміє, якщо кожен почне працювати над своєю душею, тоді призначення посту буде виправдано.

Розмовляла Світлана ПАВЛОВА

СВЯТІ

ПРО КАНОНІЗАЦІЮ БЛАГОВІРНОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВАСИЛЬКОВИЧА

Із діянь Освяченого Помісного Собору Української Православної Церкви Київського Патріархату

Закінчення. Початок у № 2, 2014

Страдницьке життя святого благовірного князя Володимира Васильковича закінчувалось. Він лежав, знемагаючи від смертельної хвороби чотири роки, роздавши чималу частку свого майна убогим. Коли ж минав четвертий рік його недуги і настала зима, то став князь ще більше хворіти. «І одпадало йому все м'ясо з підборіддя, і зуби нижні вигнили всі, і щелепа підборіддя перегнила. Се ж був другий Іов», – розповідає нам літописець. В останні дні князь жив у Любомлі, молячись у храмі Святого великомученика Юрія Переможця, в малому вівтарі, «де ото ієреї знімають ризи свої: тут бо був у нього звичай завше ставати»…

Смерть святого князя настала 10 грудня, у п'ятницю, 1288 року в Любомлі. Князя, оплакавши, погребли у його стольному граді Володимирі, в кафедральній церкві Успіння Пресвятої Богородиці в отчій гробниці. Але гріб князя не запечатали, і так пролежав він з 11 грудня 1288 року до 6 квітня 1289 року, тобто майже чотири місяці, коли на прохання його вдови Ольги труну було відкрито: «І от, прийшовши з єпископом Євсигнієм і з усім крилосом [і] одкривши гріб, побачили вони тіло його цілим і білим, і пахощі од гробу були, і запах подобен до ароматів многоцінних. Таке ото чудо побачили вони, а побачивши, прославили Бога і опечатали гріб його місяця квітня в шостий день, у середу Страсної неділі». Нетлінність чесних мощей князя свідчила про святість. Однак із невідомих причин Володимира Васильковича не було прославлено до цього дня…

Переконаний у святому житії благовірного князя Володимира Васильковича, його благочестивих, подвижницьких трудах, які перш за все вилились у будівництві та прикрасі храмів і монастирів Волинської землі, у його смиренні, незлобності та побожності, миротворності і просвіті, його мужній стійкості в часи недуги, а також у страдницькій кончині, що слугували для прийдешніх поколінь зразком православного благочестя та утвердження у вірі, Освячений Помісний Собор визначає:

1. Приєднати благовірного князя Володимира Васильковича до лику місцевошанованих святих Волинського краю.

2. Чесні останки благовірного князя Володимира Васильковича із причини давності літ з часу їхнього погребіння залишити на волю Божу.

3. Пам'ять благовірного князя Володимира Васильковича як місцевошанованого Волинського краю відзначати в день його упокоєння 10 (за ст. ст.) / 23 (за н. ст.) грудня та в день Собору волинських святих 10 (за ст. ст.) / 23 (за н. ст.) жовтня.

4. Писати благовірному князю Володимиру Васильковичу чесну ікону для поклоніння відповідно до визначення Святого Сьомого Вселенського Собору.

5. Надрукувати житіє благовірного князя Володимира Васильковича і скласти йому богослужіння, а до цього відправляти службу за Загальною Мінеєю.

6. Благословити будівництво храмів на честь благовірного князя Володимира Васильковича.

7. Від імені Освяченого Помісного Собору оголосити українській православній пастві про канонізацію місцевошанованого благовірного князя Володимира Васильковича.

Заступництвом і молитвами благовірного князя Володимира Васильковича нехай благословить Господь весь український народ, Волинський край і державу, утвердить їх у вірі православній, зміцнить у душах наших любов до Бога і до ближніх.

Амінь!